Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 128 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 8, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 8-го ЛИПНЯ 1997 р. Ч. 128 РІК CIV.

Л. Кучма хоче захистити засоби масової інформації

Київ. — Президент Леонід Кучма запропонував нові заходи щодо оборони засобів масової інформації від занадто частих судових позовів, повідомила 5-го липня УНІАР.

На думку Л. Кучми, необхідно зробити так, щоб позивач вносив заставу у розмірі 20 відс. від суми, яку він сподівається отримати у вигляді компенсації за завдану йому засобом масової інформації шкоду. Президент заявив про це під час зустрічі з редакторами газет, керівниками інформаційних аґентств та електронічних засобів масової інформації.

Л. Кучма сказав також, що у випадку програвання справи позивачем внесені ним фонди не повертатимуться. Президент назвав некоректною ситуацію, коли державні діячі подають до суду на газети, вимагаючи сплати величезних фондів. За словами Л. Кучми, його пропозицію найближчим часом буде оформлено як поправку до законодавства та винесено на розгляд Верховної Ради.

Президент висловив також занепокоєнння мовною ситуацією у засобах масової інформації. За його словами, на 100 українців, які мешкають в Україні, припадає 7 україномовних видань, в той час як на 100 росіян — 54 російськомовних.

Голова держави зупинився на особливостях цьогорічного бюджету, який Верховна Рада прийняла із запізненням на півроку. Ключовим завданням тепер, за словами Президента, є завершення податкової реформи. Він висловився за якнайскоріше впровадження антикризових заходів і підкреслив важливість взаєморозуміння і взаємодії між гілками влади.

А. Кваснєвський проголосив кінець поділу Европи

Варшава. — Президент Польщі Алєксандер Кваснєвський заявив, що поширення НАТО означає кінець ялтинського поділу Европи, повідомила 5-го липня УНІАР.

А. Кваснєвський сказав це у привітальному слові на шостій щорічній сесії парляментарної асамблеї Організації безпеки і співробітництва в Европі, в якій бере участь і українська делеґація на чолі з головою Верховної Ради Олександром Морозом.

Як відомо, в лютому 1945 року три країни-переможниці у Другій світовій війні — СССР, ЗСА і Великобританія провели конференцію у Ялті, на якій поділено Европу на зони впливу.

Цей поділ втрачає тепер сенс, оскільки НАТО поповнюється новими членами — Польщею, Мадярщиною і Чехією, вважає польський президент. За його словами, цьому сприяє й те, що Росія та Україна підписали з альянсом угоди про „особливі відносини". Він також висловив переконання, що після вступу до НАТО Польща стане міцнішим фактором безпеки.

А. Кваснєвський заявив, що суперечностей між процесом поширення НАТО і зміцненням ОБСЕ нема. За його словами, обидві організації повинні більш ефективно підтримувати одне одного.

Прийнято закон про столицю Криму

Симферопіль. — 3-го липня кримський парлямент ухвалив закон, який офіційно проголошує Симферопіль столицею автономії і дає містові право розпоряджатися більшою частиною свого бюджету , повідомила УНІАР.

Нормативно-правний акт „Про столицю АРК — місто Симферопіль" передбачає, що 70 відс. бюджету залишатиметься містові і лише 30 відс. надходитиме до бюджету автономії.

Крім того, Симферопіль має тепер право на свій прапор і герб. Вищим представницьким органом міста затверджено Раду народних депутатів, голова якої обиратиметься прямим голосуванням громадян міста.

Теперішній голова Симферопільського міського виконавчого комітету Валерій Єрмак позитивно оцінив прийняття закону. За його словами, парлямент ухвалив підготовлений вісім місяців тому міською радою акт майже в незміненому вигляді.

Україна, Румунія і Молдова створили вільну економічну зону

Ізмаїл. — 3-го липня Україна, Румунія і Молдова погодилися створити вільну економічну зону і дістали за це схвалення віцепрезидента ЗСА Алберта Ґора, повідомило агентство Ройтерс.

Президенти України і Румунії, Леонід Кучма і Еміль Константінеску, заявили, що зустріч уможливив підписаний минулого місяця договір, який поклав кінець територіяльним незгодам і суперечкам щодо національних меншин.

„В Україні, Румунії і Молдові є величезне бажання співпрацювати на тристоронній основі. Це щось нове, яке світ по-належному оцінить, бо цей реґіон нещодавно вважався зоною потенційних конфліктів, — сказав Е. Константінеску на пресконференції. — Наша співпраця — це найкраще визнання пріоритету европейських вартостей".

Л. Кучма в свою чергу сказав, що йому потелефонував А. Ґор і привітав трьох лідерів за їхній вклад в европейську безпеку. Румунія, як відомо, домагається раннього вступу до НАТО, не зважаючи на те, що ЗСА погоджуються прийняти з першою хвилею тільки три країни — Польщу, Мадярщину і Чехію. Вважалося, що договір з Україною значно збільшив шанси Румунії.

Вільна економічна зона між трьома країнами буде розташована у гирлі Дунаю. До неї входитимуть український порт Рені, румунський Ґалаті і молдовський Ґіурґіулесті. Л. Кучма зазначив, що чужоземний капітал та приватні інвестиції ніколи не надходять до нестабільних реґіонів. За його словами, зустріч відкрила нові перспективи, що дасть новий шанс трьом країнам жити краще.

Молдова і Румунія, як відомо, мають тісні відносини у зв'язку з етнічною і культурною спільністю. Молдовський президент Петру Лучинський сказав, що три країни хочуть жити в мирі і співпраці, думаючи про майбутнє, не зважаючи на важкі події в минулому.

Як відомо, в 1992 році сотні людей загинули у конфлікті між Кишиневом і так званою Придністровською республікою, яка, побоюючись об'єднання Молдови з Румунією, вирішила відокремитись. В Румунії були спалахи етнічних і політичних заворушень в 1989 році, відразу після повалення комуністичного режиму Ніколає Чаушеску. В Україні обійшлося без насилля, однак Київ мусив надати під тиском проросійських сепаратистів широку автономію Кримському півострову.

Судді і свідки будуть під захистом

Київ (УНІАР). — Незабаром у Міністерстві Внутрішніх Справ України має з'явитися новий спеціяльна формація, яка охоронятиме суддів та свідків.

Вона захищатиме цих людей від помсти злочинців, і до неї набиратимуть бійців з числа дільничих інспекторів та працівників патрульно-постової служби.

Згідно з МВС, для надійного захисту усіх суддів та учасників судочинства від переслідувань злочинців потрібно майже 37,000 охоронців-міліціянтів. На таку кількість професіоналів в МВС грошей немає.

Для вдалої боротьби зі злочинцями передбачається, що на кожного фахівця із захисту суддів та свідків видаватиметься біля 11,000 гренень на рік. У МВС сподіваються, що повна опіка нового спеціяльного підрозділу над клієнтами надасть більше сміливости учасникам судочинного процесу не відмовлятися від своїх зізнань.

Примарсення називають успішним

Пасадіна, Каліф. — У п'ятницю, 4-го липня, американські науковці, громадськість, а з ними й науковці цілого світу раділи успіхом „Петфайндера", невеликого американського робота, запущеного у космос тому сім місяців, якого одним зі завдань було примарситися у день 221-річниці проголошення американської незалежности. Це завдання, згідно з твердженнями науковців, робот виконав бездоганно.

У суботу, 5-го липня, з плятформи „Петфайндера" на поверхню Марса, згідно з плянами, з'їхало перше рухоме дослідницьке судно „Соджернер", величиною пересічної мікрохвильової печі, а вже у неділю, 6-го липня, воно почало досліджувати ґрунт і камені та пересилати інформації про них на землю. Нуковці у Ляборторії реактивного руху в Пасадіні впиваються успіхами свого улюбленця „Соджернера" та пророкують обидвом машинам успішного перебування на Марсі.

Д-р Метю Ґоломбек, головний науковий інженер цього задуму, майже в екстазі задоволення заявив: „Все працює досконало".

Інженери думають, що „Петфайндер" буде активним принайменше місяць, а „Соджернер" один тиждень, але сподіються, що вони обидва повинні

(Закінчення на стор. 3)

Програма „Метро" шукає співробітників

Ню Йорк (О. Кузьмович). — Запрошення взяти участь у „Форумі проєкту української документації" прийшло завчасу до нашої редакції і викликало зацікавлення, тим більше, що про програму документальної спадщини писали ми у нашому щоденнику ще в травні 1994 року.

Цьогорічний форум організувала програма документальної спадщини під назвою „Метро" і в її бюрах він мав відбутися. Сподіючись більшої кількости учасників, я була не абияк заскочена, коли не застала нікого, і організаторка форуму Ля Ніна Клейтон посвятила мені повну увагу, вияснюючи брак зацікавлення українців у завданні, що вона отримала ще в 1993 році, після конференції в Нюйоркському університеті, на якій постановлено, щоб Довідкове-дослідне бібліотечне Аґенство Великого Ню Йорку зібрало інформації про українців та їхні організації, включно із документами, літературою, газетами та одягом, тому що про українсько-американську групу є мало інформацій, а її архіви зберігаються аж в Міннеаполіс.

ПРОГРАМА ДОКУМЕНТАЛЬНОЇ СПАДЩИНИ

ДОВІДКОВО-ДОСЛІДНЕ БІБЛІОТЕЧНЕ АГЕНТСТВО ВЕЛИКОГО НЬЮ-ЙОРКУ

(METRO)

Як мене поінформувала головна архіварка, рівночасно прийнято під розгляд спадщину групи арабів і корейців, а програму розроблено на три роки. В програму включено поруч міста Ню Йорку повіт Весчестер, а відповідні фонди на цю працю призначено із каси стейту Ню Йорк.

Від часу заініціювання цієї так важливої програ-

(Закінчення на стор. 3)

Палестинці чекають допомоги від арабського світу

Єрусалим, Ізраїль. — Керівники палестинської автономії закликали арабські країни негайно втрутитися в ізраїльско-палестинський переговорний процес.

У заяві, розповсюдженій після суботньої наради в Рамаллі, яка відбулася під головуванням Ясіра Арафата, адміністрація палестинської автономії вимагає від „єдиної арабської нації" скликати спеціяльну вершинну конференцію і спільними зусиллями випрацювати плян протидії будівництву ізраїльською владою жидівського району у східньому Єрусалимі.

В документі, між іншим, говориться: „Питання вже стоїть не про врятування переговорного процесу. На карту поставлено долю палестинського народу, його майбутнє". Палестинські керівники і на цей раз виразно підтвердили свій намір створити незалежну державу зі столицею у східньому Єрусалимі".

У палестинській заяві також підкреслюється, що значна більшість міс-цевого арабського населення виступає за збереження муру з Ізраїлем, однак „за сьогоднішній непевний мир палестинський народ платить занадто велику ціну своєю землею, свободою і незалежністю".

Поки Я. Арафат намагається заручитися підтримкою інших арабських країн, терористична палестинська організація Гамас закликала своїх прихильників розв'язати проблему Геброну, „похоронивши всіх жидівських поселенців".

В Камбоджі доходить до нової війни

Пномпень, Камбоджа. — Минулої неділі, 6-го липня, в комбоджійській столиці відновилися жорстокі бої між військовими формаціями, які підтримують двох ворогуючих між собою урядових осіб — першого прем'єр-міністра Нородома Ранаріта і другого прем'єр-міністра Гун Сенґа. Число убитих і ранених, серед яких багато мирних мешканців, перевищило сотню.

Н. Ранаріт, який тепер перебуває у Франції, оприлюднив через засоби масової інформації дві заяви, в яких звинуватив Г. Сенґа у спробі військового перевороту з метою захоплення влади. На думку Н. Ранаріта, Г. Сенґ і його Народна партія Камбоджі, побоюючись поразки у майбутніх виборах, вдалися до злочинних дій, а це змушує його, Н. Ранаріта, проголосити себе керівником єдиного законного уряду країни. Він закликав міжнародну спільноту не визнавати режим, який може прийти до влади в Камбоджі у висліді застосування сили.

У свою чергу, Г. Сенґ у подібній заяві звинуватив Н. Ранаріта в нелеґальному імпорті зброї і спробі зміцнити своє становище за рахунок антиурядової групи „червоних хмерів".

У збройних сутичках між обома формаціями військ вживається не тільки стрілецька зброя, але й гармати та танки. Оскільки бої точаться у густонаселених районах столиці, то під обстрілом перебувають сотні житлових будівель і промислових підприємств. Мешканці в паніці залишають місто.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ВІРШІ О. МОРОЗА СПОДОБАЛИСЯ ІНДІЙСЬКОМУ АМБАСАДОРОВІ

КИЇВ. — 1-го липня перед від'їздом на батьківщину амбасадор Індії Раджендра Кумар Раї сказав, що за увесь час перебування в Україні найяскравіше враження на нього справили урочисті збори з нагоди 5-річчя Соціялістичної Партії України, на яких голова Верховної Ради Олександер Мороз читав свої вірші. У знак свого особливого признання індійський амбасадор подарував О. Морозові під час прощальної зустрічі з ним збірку поезій великого індійського поета Рабіндраната Таґора у перекладі вже покійного письменника і дипломата Віктора Батюка. Раї також вручив українському спікерові запрошення від парляменту своєї країни відвідати Індію. О. Мороз сказав, що йому подобається „наявність в Індії сильної середньої кляси і відсутність такої кількости людей, що живуть за межею бідности, як у нас в Україні".

ПРЕЗИДЕНТ ПРОДОВЖУЄ КРИТИКУВАТИ „ВЕЛИКУ СІМКУ"

КИЇВ. — Президент Леонід Кучма в черговий раз скритикував те, як „Велика сімка" виконує свої зобов'язання щодо закриття Чорнобильської АЕС. На спільній пресконференції з чеським президентом Вацлавом Гавелом він заявив, що сім провідних країн займаються більше деклярацiями, ніж допомогою. На підтвердження він згадав недавню нараду в Денвері, на якій „Велика сімка" ухвалила надати Україні на перебудову чорнобильського саркофагу 300 млн. дол., що дуже мало. Л. Кучма звернувся по допомогу у вирішенні чорнобильських проблем до чеського президента, зазначивши, що Чехія має великий досвід у сфері ядерої енерґетики. В. Гавел висловив солідарність зі своїм партнером, зазначивши, що світова спільнота повинна не тільки ставити вимоги до України, але й допомагати їй.

КОМУНІСТИ ХОЧУТЬ ЗМІНИ ВЛАДИ

КИЇВ. — Лідер українських комуністів Петро Симоненко, реаґуючи на резиґнацію прем'єра Павла Лазаренка, заявив, що міняти треба всю владу, яка є начебто маріонеткою Заходу. „Я вважаю, що сьогодні слід вести розмову і про резиґнацію Президента, і про зміну влади, і про зміну курсу, — сказав він журналістам. — Я переконаний в тому, що сьогодні — міняй чи не міняй прем'єрів — Президент не є самостійним політиком, все диктується з-за кордону". Ліві вже деякий час ведуть посилену антипрезидентську кампанію, звинувачуючи Л. Кучму в тому, що він продає Україну Заходові. П. Лазаренка, як відомо, звільнено під тиском західніх лідерів, стурбованих публікаціями про корумпованість колишнього прем'єра.

ПОЧИНАЄТЬСЯ АДМІНІСТРАТИВНА РЕФОРМА

КИЇВ. — Під час зустрічі з депутатом німецького парляменту Президент Леонід Кучма сказав, що „в Україні починається активна адміністративна реформа, складовою якої буде реформа Уряду". За словами Л. Кучми, реформа спрямована на підвищення ефективности праці Уряду, зокрема у процесі прийняття ним рішень. Президент також розповів заступникові голови фракції Християнсько-Демократичного Союзу Рудольфові Зайтерсові про економічну ситуацію в Україні, наголосивши на інвестиційних можливостях. Р. Зайтерс сказав, що діяльність Л. Кучми є запорукою демократичних змін в Україні і зазначив, що канцлер Гельмут Коль зацікавлений у розвиткові партнерських зв'язків з Києвом.

НАГОРОДИЛИ АРХІТЕКТОРІВ

КИЇВ. — 1-го липня з нагоди Дня архітектора в Маріїнському палаці нагороджено кращих архітекторів України державними преміями 1997 року. Виступаючи на церемонії вручення, Президент Леонід Кучма зазначив, що ця подія збіглася з двома ювілеєми — 60-річчям Спілки Архітекторів України і 50-річчям з часу заснування Міжнародної спілки архітекторів. „Отже, маємо нагоду для урочистостей і для предметної розмови про подальші завдання і шляхи розвитку цієї унікальної сфери людської діяльности", — сказав він.

ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА І НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

КИЇВ. — Вчені провели дускусію, в якій спробували проаналізувати різні системи економічної освіти і вплив її на національну безпеку. Учасники „круглого стола" під назвою „Економічна освіта і національна безпека: як досягти органічного взаємозв'язку" прийшли до висновку, що економічна безпека — це такий стан національної економіки, який дозволяє стабільно задовольняти матеріяльні і духовні потреби особи і держави, а також зберігати стійкість перед внутрішніми і зовнішніми загрозами. Потенційним джерелом економічної небезпеки, вважають вчені, є порушення природних балянсів у виробничій, фінансовій, екпортно-імпортній, індустріяльній сферах і насамперед у сфері відносин власности. Дискусію влаштували Міжнародний фонд „Відродження" та Інститут Трансформації Суспільства.

У СВІТІ

У СЕРЕДУ, 2-ГО ЛИПНЯ, британський парлямент схвалив перший бюджет нового лейбористського уряду прем'єр-міністра Тоні Блейра, котрий з неабиякою радістю прийняла бизнесова громадськість, бо в ньому їм зменшено податки. Цим кроком Лейбористська партія влади запевнила бизнесову громаду, що вона й надальше залишається головним промотором економічного росту. Вияснюючи у парляменті окремі точки бюджету, канцлер Державного скарбу Ґордон Бравн заявив, що давні способи праці, колишні вмілості та стара індустрія „зникли і не повернуться". Тому, на його думку, шлях до кращої майбутности полягає у щорічній дисципліні та строгій контролі інфляції.

У СВОЄМУ ПІВРІЧНОМУ ЗВІТІ Сі-Ай-Ей називає Китай і Росію двома найбільшими експортерами технологій до країн третього світу. Вони постачають Індії, Іранові, Пакістанові та Сирії технологію, котра є пригідною для виробництва балістичних ракет, хемічної зброї та ядерних бомб. Це не виключає, що інші країни третього світу, а зокрема країни Близького Сходу, також купують для подібних цілей згадану технологію, але найбільшими клієнтами є таки вище наведені країни.

В АМЕРИЦІ

БІЛИЙ ДІМ ПОВІДОМИВ, ЩО у п'ятницю, 18-го липня, президент Билл Клінтон зустрінеться у Білому Домі з грузинським президентом Едвардом Шеварднадзе. Майк МекКеррі, речник Білого Дому сказав, що обидва лідери обміняються поглядами про обабічні американсько-грузинські стосунки та специфічні реґіональні турботи. Він також повідомив, що у п'ятницю, 1-го серпня, президент Б. Клінтон зустрічатиме в Білому Домі азербайджанського президента Гайдара Алієва в справі розвитку каспійських енергетичних запасів.

ПОПЕРЕДНЬОГО ВІВТІРКА, 1-ГО липня, президент Билл Клінтон іменував адвоката з Атланти і двох професійних дипломатів на становища амбасадорів ЗСА до Канади, Литви та Ґаяни. Ґордон Ґриффин з Атланти в Джа., пропонований на амбасадора до Канади, Кіс Смит, довголітний працівник Закордонної служби, досі служив у таких країнах, як Мехіко, Еквадор, Венезуеля, Мадярщина, Норвегія та Естонія. Джеймс Мек був названий амбасадором до Ґаяни, у закордонній службі він від 1966 року, а тепер є заступником американського амбасадора в Лімі, столиці Перу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486.
UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

З ювілеєм Вас, Президенте!

Тому три роки, а точніше 10-го липня 1994 року Леоніда Кучму обрано другим Президентом незалежної України. Волею більшости народу України він замінив на цьому найвищому державному становищі її Першого Президента Леоніда Кравчука — мирним шляхом, як годиться у демократичній країні перебрав керівництво державою. Хоч не всі були вдоволені таким розвитком подій, а зокрема ті, що сподівалиса вдруге віддати мандат керівництва Україною Л. Кравчукові, та все ж таки змирилися з вислідом виборів. Натомість ті, котрі допомогли Л. Кучмі здобути перемогу, як виявилось опісля, чомусь перестали радіти в дуже короткому часі, зокрема коли новообраний Президент почав правити державою виключно з думкою про добробут України та її громадян, а не добрих сусідів.

Як бачимо, одні і другі недоцінили політичних здібностей новообраного президента, тому мусіли погодитись з доконаним фактом, що він таки справді став переможцем у повному розумінні цього слова. З того часу пройшло три роки, і подобається Л. Кучма комусь чи ні, та однак треба признати, що він у ділянці закордонної політики і піднесення престижу України серед світової громадськости та здобуття для неї відповідного місця у народів вольних колі, зумів за цей короткий час досягти несподіваного. Л. Кучма не тільки, не допустив до нерозважних кроків запальних фанатиків, які з допомогою „добрих сусідів" могли в Україні створити другу Югославію з усіма її наслідками. Він в той чи інший спосіб потрапив мирним шляхом здобути потрібний час і заспокоїти загорілих невігласів. Сьогодні з цього приводу Україну шанують і поважають у цілому світі, її дружби та спілкувань у всіх ділянках культурної та економічної царин бажає собі не одна країна, починаючи від таких потуг, як ЗСА, Японія, Китай, Канада, Англія чи Німеччина — до Росії, Казахстану, Польщі, Ізраїля, Аргентини чи Франції. За все це годиться Президентові Л. Кучмі з нагоди його трирічного урядування у президентському кріслі побажати многих і благих літ, сили, витривалости та ще кращих успіхів.

Одначе, всі ці здобутки починають бліднути, як приглянутись до неуспіхів того ж Президента Л. Кучми, коли взяти до уваги справи внутрішнього порядку в державі. Не зважаючи на прийняття Конституції та власної валюти, громадяни України, зокрема її літні пенсіонери, терплять від недостатків, і то не тільки матеріяльних, але в першу чергу духово- культурних. Державна мова України в поневірянні, культурні тисячолітні надбання попередніх поколінь в руках чужих зайдів, а виховання майбутнього покоління під знаком запитання. Зростають з дня на день внутрішні політичні непорозуміння, котрі творять поважні перешкоди у співпраці Президента з Верховною Радою, а через все це терпить ніхто інший, як держава в цілості та її народ, бо всі ці неполадки тільки затримують оті всі бажані, конечні та потрібні реформи, від яких залежить майбутній добробут цілого народу. Однак найбільш важливим чинником у встановленні державної незалежности України це — національна свідомість її громадян. Україна, на превеликий жаль, у цьому аспекті є дуже занедбана, так навіть недавно ствердив й сам Президент Л. Кучма, але саме ствердження цього факту є замало, як і неправильним є підхід до справи, що саме в цьому скриваються всі клопоти України — у національній та політичній несвідомості її громадян.

З уваги на те, було б непогано, якби Президент Л. Кучма усвідомив, що все це в першу чергу належить до його юрисдикції, як голови держави. Він, Президент, має зробити всі можливі заходи, щоб поліпшити життя громадян — виплатою належности за пенсії, стипендії та працю, негайного надання переваги українській мові в її державі, конкретним зусиллям поліпшити зберігання історичних і культурних надбань українського народу, а в першу чергу всякими способами усвідомити громадян України про те, що саме обранці-депутати є першочерговою перепоною до поліпшення життя. Коли ж ідеться про національну свідомість, то тут також слово за Президентом, Він має діяти так, щоб громадяни були горді за країну, в якій живуть,а гордість сама собою викликає національну свідомість. Воно очевидно не прийде за одну добу, бо совєтський режим глибоко закорінив у багатьох рабські почування і їх позбутися не легко, бо як інакше можна пояснити нехтування всього рідного великою кількістю державного керівництва.

Михайло Шпонтак

СЬОГОДНІ КРАЩЕ, ЯК УЧОРА

У п'ятницю, 27-го червня 1997 року Верховна Рада України остаточно, після піврічних протистоянь лівих сил, схвалила бюджет на 1997 рік — 229 голосів за, 71 проти і 38 стрималося, разом 338 голосів. Цікаво, де перебувала решта, приблизно 100 депутатів під час важливих дискусій і вирішального, до деякої міри позитивного голосування. По стороні прибутків прийнято 22,4 блн. гривень, видатків — 28,12 блн., у висліді дефіцит виносить 5.7 відс. валової домашньої продукції, що є до сприйняття Міжнародним валютним фондом, від якого Уряд України очікує конче потрібних кредитів в сумі 2.5 до 3-ох блн. дол. Після прийняття державного бюджету, один з депутатів доброзичливо зідхнув: „Сьогодні краще, як учора". Розгляньмо хоча коротко, чи оптимізм обранця народу оправданий. Згідно з повідомленням засобів масової інформації, з де'вяти податкових законопроєктів було прийнято тільки два — податок на додану вартість (в процесі виробництва продуктів) та податок на комерційні зиски.

Президент Леонід Кучма, незадоволений результатом довгозатримуваного, запропонуваного Урядом бюджету, звернувся до Верховної Ради з пропозицією продовжити її каденцію на один рік, до березня 1999 року, щоб вибранці народу мали більше часу попрацювати над економічними та соціяльними реформами для можливого подолання господарської кризи. Без продовження реченця, депутати Верховної Ради після літніх вакацій, повернуться для відкриття осінньої сесії і розійдуться по своїх виборчих реґіонах для передвиборчої кампанії. Нормально, чергові вибори до ВР мали б відбутися у березні 1998 року, але в сьогоднішніх економічних обставинах така виборча кампанія буде надто коштовна і ніякої користи країні не принесе. Здоровий глузд, — наголошує Президент, — велить вибори відсунути на рік пізніше і показати більше зусилля для схвалення Верховною Радою економічно-податкових реформ, засобів для строгого обліку тіньової економіки, подолання корупції та покращаня клімату для домашніх і закордонних інвесторів. Сам Президент з відсуненням дати виборів ВР не скористає. П'ятирічну каденцію Президента він не пропонує і не думає відкладати.

А як зареаґував на таку доброзичливу пропозицію Президента голова

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Сердюк

Романи не завжди треба видумувати

Америка знайшла мене на Україні в особі репортера „Радіо Свобода". Ми говорили про літературу і говорили ніби достатньо, та за той короткий час я не зміг навіть натякнути на свою мрію.

Як колись дістануся до Америки, то спершу помацаю долонею злітну смугу, чи реальна вона. Не цілуватиму. Лише доторкнусь до гарячого або холодного, залежно від пори року, бетону, переконуючись, що "United States" дійсно існують.

Для нас то потойбічний світ. Картинки з телеекрану. А колись, 1916 року мої дідусь і бабуся брали шлюб у православній церкві Бостону (Масс.), на Леверет-стріт.

Припливли вони туди на шіфі — "Carpatia". О, іронія долі, може саме вона мала затонути, а не "Titanic"? І тоді історія нашої сім'ї, та й моя власна, були б зовсім інакшими, а так мені довелося народитися в УССР, бо в кінці 30-их дідові забаглося погуляти босяком у рідних Карпатах.

У 60-ті роки, коли Друга світова війна здавалася невідворотною, я уявляв себе совєтським героєм, який в останні секунди перед розстрілом кине в обличчя американським імперіялістам: "My grandparents were american citizens!" Для чого? Не знаю, але це хвилювало дитячу душу, поезія була в самій назві з великої літери „А". Хоча, що там могло хвилювати: бабуся постійно розповідала про важку працю і втрати дітей, яких не змогла врятувати тамтешня медицина.

Коли нарешті, десь на Фльориді, вони стяглись на власне кафе, то знову отримали саму лише працю зранку до вечора. На запитання про те як виглядає земний рай, бабця сміялася і вимовляла: „Аллиґатори!"

В середині 70-их років держава вирішила, що я достатньо дорослий, щоб звільняти від загарбників Південносхідню Азію. 18 років. Здогадайтесь, про що мріяв той шмаркач, убраний в уніформу, схожу на піжаму? Про зустріч з українським американсько-канадським добровольчим батальйоном.

Офіцери завжди наголошували, що „хохли" страшніші від усяких рейнджерів, а в нас аж серце завмирало — це ж і ми теж! Ми шукали контакту з Америкою навіть у такий дикий спосіб. На жаль, довідатись чи ті американці були українського походження, ми не встигли: мертві "GI" були звичайними білими хлопцями. А душу живих пронизувала блискавка: я — совєтський, і я — американський, то лише маленькі часточки одного українства! Що ж це діється в світі?

Бабуся вмерла, поки я був там. Ніхто не відає чому. Може від сорому за той гріх. Я ж не зміг нормально повернутися на Буковину. Найкращі місця для покути — то пустелі. Втікаючи від людей і споминів я опинився на самісінькому краєчку Чукотки, де старі ескімоси пам'ятали сленґ 20-их, звідкіля, за доброї погоди, можна побачити острів Аляски. Це знову була Америка.

Якби бабуся з дідусем не поїхали у відпустку до Европи, якби не почалася Друга світова війна, якби Буковина не потрапила до складу СССР, я б і не помічав, що розмовляю англійською мовою.

Хтось вбачатиме в усьому цьому ідеологічний підтекст, або сліпе поклоніння чужим цінностям; часи змінилися, але диявольські зерна непорозуміння і розділености проростають і далі: мій рідний брат каже, що я ладен цілувати американців в „одне місце", а він теж мав народитися в стейтах. Якби...

А я просто відчуваю голос крови і хвилювання невикористаних можливостей трьох поколінь, доля яких круто змінилася через банальну трансатлантійську подорож до старого світу.

Коли їдете у відпустку, залишайте когось на місці.

Репортери в аеропорті запитуватимуть мене, як вперше чуюся на американській землі, я мовчки покажу їм ключа від старої квартири з написом "Harvard" , котрого ношу на ланцюжку на шиї, поряд із хрестиком. Дай Боже, щоб вони зрозуміли.

Я просто повертаюся додому, бо завжди жив в Америці.

Сторожинець,
Чернівецької области.

Юрій Р. Рибак

ВІКУНЬЯ — НАЦІОНАЛЬНИЙ СКАРБ ПЕРУ

Південна Америка. Верхи могутніх гір Андів, які протинають блакитне небо, домінують над країною Перу. І коли ці гори своєю красою приманюють людей, то водночас землетрусами і лявінами загрожують спокійному способі життя людини. Перу — це країна, де знищені мости, водопроводи і дороги залишилися достовірними свідками геніяльности колишньої цивілізації інків. З демографічного аспекту Перу претендує на це, що сьогодні там більше живе індіян чим у кожній іншій країні на континенті.

Вовна — це поважне джерело природних ресурсів і теж один із елементів соціо-економічної структури життя не тільки місцевих індіян, але теж впливу на перуанську економіку як цілість. Продуцентами тут, звичайно, є дикі і домашні тварини такі як ляма, альпака та ґванако. До них теж належить вікунья, — висока на 40 інчів, важить коло 140 фунтів і немає у неї горба, хоча походить з родини верблюдів... Прославляють її у світі із-за надзвичайно високої якости вовни, тоншої від альпаки, кашміру і анґори; з природних культурних волокон тоншим є тільки шовк. Найцінніший волос вікуньї росте на спині, а щоб зібрати вісім унцій потрібно чекати на це аж два роки. Від давен-давна люди переконалися, що не оплачувалося вікунью вбивати ради тієї тільки горстки вовни. Її тому ловили, стригли і випускали на волю, а хто відважувався її вбивати, то наражувався на сувору кару, а навіть смерть.

За часів імперії Інка виключне право на пальта з вікунського хутра мала королівська родина. Вікунья пережила інків та еспанців. Згадаймо тут, що великий визволитель Південної Америки з-під колоніяльної влади Еспанії Сімон Болівар (1783-1830) був одним з її любителів. А перуанський письменник Маріо Варґас Йоса так описав вікунью: „Моторна, шовковиста і ніжна... Її великі розумні очі з великою гордістю спостерігають за відвідувачем." Вікунья є не лише частим сюжетом у літературі, вона теж віддзеркалює давній символ перуанської ідентичности і, мабуть, тому її зображення можна завважити на державній печатці.

У комерційному світі індустрійного виробу тканин вовну вікуньї можна купити, коли за один лінійний ярд заплатити коло 800 дол. Це ж п'ять разів більше чим за кашмір! Знову на готовий одяг, який створюють европейські проєктанти моди, ледве чи може собі дозволити кожний покупець. Ось, наприклад, у Римі, Італія, за вовняне пальто з вікуньї приходиться платити 10,000 долярів, а за чоловічу краватку „тільки" одну десяти цієї ціни, що за пальто. У ЗСА таких високих цін нема, бо згідно зі законом збереження загрожених тварин не дозволяється ані продавати ані носити цього роду одяг. Тому і уряд Перу старається, щоб американці дозволили на вовну, яка походить тільки з живої, а не вбитої вікуньї.

Зацікавлені любителі вікуньї люди, що кермовані виключно естетичною насолодою спостерігання за цією елеґантною твариною як вона блукає на волі по диких узгір'ях, завважили, що її число постійно меншає і в тому не помилялися. Згідно зі статистикою, у 1950 році в Перу нарахували майже півмільйона штук, з яких десять років пізніше залишилося їх кілька тисяч!... Це спустошення створили браконьєри — порушники мисливського права, які полюють у забороненій смузі. А тому, що вікунья має прекрасний зір, скорість і витривалість — браконьєри, щоб заощадити час і енергію, її не ловлять, а вбивають і аж тоді стрижуть вовну. Завдяки, одначе, створенню заповідників, згідно з німецько-перуанським проєктом збереження диких тварин, вікунья не вимерла, а навпаки відродилася, бо у відносно короткому часі осягнула число 100,000 одиниць.

І хто ж тоді міг навіть подумати, що скоро прийде час і перуанським резервістам піхоти прийдеться створити особливу добірну групу, яка обороняла вікунью теж перед маоїстським рухом партизанів „Осяяний шлях" ("Sendero luminoso"). Цей рух став активним у Перу від 1980 року в кампанії нищення, вбивств і повалення існуючого державного уряду... Дивним збігом обставин у гірській провінції Аякучо, де якраз було головне місце розведення вікуньї і вирощування членів партизанки, вбито тисячі вікуньї. Ця стихія нищення вікуньї перенеслася була теж на заповідники. І насувається питання — чому ж партизани ненавиділи ці тварини? У відповідь можна сказати, що це з цієї причини, що вона для партизанів означала „зненавиджений символ занепадницької капіталістичної держави". Свою перемогу над вікуньєю вони осягнули, бо впало багато жертв, які значно прорідили ряди „ідеологічно ворожої тварини." Але в 1990 році війна з партизанами знайшла свою зворотну точку, яка врятувала державу ну і... вікунью. За згодою партизанів і держави власність вікуньї передано гірському населенню у селах. У висліді правних змін приватна власність викресала зацікавлення і зродила ініціятиву до створення відновленої вікуньської індустрії. Остаточна перемога перуанської армії та пожвавлена кампанія проти браконьєрів були початком збільшення кількости цих тварин. Війною спустошені гірські громади включилися у частину спроби відновлення економіки Перу. Для незаможних індіян відкрився варстат праці на місці їхнього прожитку, а це запевнило фінансову стабільність заробітків з продукції цієї унікальної вовни... Тому і влучно завважують перуанці, що вікунья є їхнім союзником у наступній війні, а саме війні проти вбогости.

Сергій Білокінь

Жак Шеремецінський

Це ім'я раз-по-раз трапляється на сторінках видань, коли йдеться про події початку століття. Інколи коментарі до таких видань не менш цікаві за сам текст. Ось розповідає, наприклад, Олександер Мотиль у примітках до другого тому Винниченкового „Щоденника". Про Жака Шеремецінського відомо, що це давній, ще з передреволюційних часів знайомий і, мабуть, однодумець письменника. Юрій Тищенко-Сірий каже у спогадах, що 1915 року Винниченко деякий час жив під цим прізвищем у Москві. За 24-те квітня 1916 року Винниченко занотував у щоденнику: „Прислав Жак коректу 'Хочу!'" Щойно написаний роман „Хочу!" саме тоді друкувався в Москві, де жив Жак Шеремецінський, і, мабуть, він і доглядав за його друкуванням на прохання автора. Ім'я Жака і Шеремецінського згадується у щоденнику Винниченка кілька разів (продовження цього видання покищо загальмувалось, так що цитувати більше нічого). О. Мотиль підсумовує, що, на жаль, докладніших даних про Шеремецінського немає.

У добрих стосунках перебував Шеремецінський і з Михайлом Грушевським. У своїх „Споминах" останній розповідає, що, лаштуючись 1916 року з Казані до Москви, він звернувся саме до Якова Андрониковича, секретаря журналу „Украинская жизнь", з проханням знайти для подружжя Грушевських кімнату й зустріти їх на двірці. Попри значне запізнення поїзду, саме Шеремецінський влаштував на двірці доволі бучну зустріч майбутнього президента, на яку скликав цілу громаду земляків. „Дуже се нас утішило і зрадувало після всього попереднього відчуження від переляканих київських земляків і здалося немов якимсь знаком кращих часів, до котрих ми зітхали, чекаючи переводу з Казані до Москви". Оскільки фактичним редактором „Украинской жизни" був, як ми знаємо, Симон Петлюра (згодом його функції перебрав на себе О. Саліковський), розуміємо, що і з цими чільними українськими діячами Шеремецінський мав постійні стосунки.

Хоча „Лоскутний" готель, куди „опреділив" Грушевських Яків Андроникович, виявився „досить понурим клоповником", це не позначилося на їхніх стосунках. М. Грушевський характеризував Шеремецінського у споминах з великою симпатією. Саме за редакторства Саліковського, — писав він, — „секретарем редакції став Шеремецінський, чоловік добрящий, проворний, учинний, тільки дуже зайнятий редакційною роботою, мільоном різних поручень, котрі приймав від усіх і кожного, — і своїми власними відносинами до військової служби. Чоловік обтяжений сім'єю, з мінімальними ресурсами, цілком негодящого здоров'я, він теж стояв ввесь час під загрозою військової служби. Все від часу до часу його брали на проби, — а туберкули якраз у нього поховались десь, очевидно, з страху перед мобілізацією. Сі два чоловіки — Саліковський і Шеремецінський, не тільки як громадські фіґури, але як і порядні, добрі люде, органічно не здатні на зраду, підступ і інтригу, прив'язали мене ще тісніше до журналу."

На Новинському бульварі, десь в околиці Москви, де Шеремецінський мешкав, відбувалися редакційні сходини „Украинской жизни". Грушевський згадує нарешті, що був цей чоловік і членом московського осередку ТУП.

Слідча справа Шеремецінського, що збереглася в архіві колишнього Че-Ка, дає можливість тепер оглянути його життя багато ширше. Яків Шеремецінський (а саме в такій транскрипції підписував він сам своє прізвище) був попович. Народився 1882 року на Липовеччині. Провчившись кілька літ у Немирівській гімназії, перевівся до Златопольської, яку 1902 року й закінчив. У 1902-05 роках навчався в університеті Св. Володимира — спочатку на фізико-математичному, згодом на медичному факультеті. Вступив до Соціял-демократичної партії, зазнав ув'язнення у Лук'янівській тюрмі за участь у демонстрації. 1911 року закінчив уже третій, юридичний факультет Московського університету. Відразу після цього він вступив на службу до редакції журналу „Украинская жизнь", що знайомив громадянство всієї імперії з життям українства. Наприкінці 1917 року, за Центральної Ради, Шеремецінський був викликаний до Києва й призначений головою Господарчого комітету, згодом перетвореного на Господарчий департамент.

У 1918 році він вступив до УСДРП, працював як голова видавничого товариства „Дзвін". Після приходу Директорії з партії вийшов і більше до жодної не вступав. Після націоналізації видавництв 1920 року працював у видавничому відділі Вукопспілки (згодом Книгоспілка) та Державного видавництва України (ДВУ). 1921 року, не витримавши голоду, виїхав на село вчителювати, але невдовзі повернувся, завідував книгарнею в „Сільському господарстві". Року 1923 книгарню було ліквідовано, але Шеремецінського обрали членом правління кооперативного видавничого товариства „Час". Він відновив його разом з Синицьким, Чепігою й Мицюком і завідував тут книгарнею та видавничим відділом. Жилось важко. За участь у приватному видавництві він був позбавлений громадянських прав. Дедалі частіше Шеремецінський почав задумуватися про перехід до державної установи. Коли після смерти Синицького, виїзду Чепіги до Харкова й виходу з товариства Мицюка справи „Часу" пішли зовсім кепсько, він не витримав, і 1928 року теж вийшов із товариства. А що вільні пости були лише в провінції, став завідувати Шепетівською філією ДВУ. За дорученням управи ліквідував справу, передавши її районній спілці, й повернувся до Києва. Тут він відкрив книгарню ДВУ на Лук'янівці, а 1930 року одержав доручення відкрити книгарню „Дитяча книга" на вулиці Воровського (так більшевики називали тоді Хрещатик). З квітня 1931 року Шеремецінський завідував мистецьким відділом у центральній книгарні ДВУ.

Така енерґійна, запопадлива діяльність Шеремецінського коло української книги не могла не викликати роздратування влади. 21-го липня 1931 року його арештували. Проаналізувавши діяльність „Часу", чекісти примусили його признатися, що він мав змогу випускати ідеологічно невитримані книжки, комплектувати бібліотеки зі шкідливим добором літератури. Нових пролетарських письменників, ствердив Шеремецінський, вони не друкували, а редаґування вибраних творів клясиків доручали таким авторам, як Сергій Єфремов та Андрій Ніковський.

Оскільки його розпитували про товариські розмови, він пригадав розповіді П. Шалі, який займався на селі розповсюдженням „Вістей ВУЦВК", про незадоволення селян владою. Не маючи підтримки з боку інших держав, большевики, як наївно вважали українські есдеки, мусили еволюціонувати праворуч, давши

(Закінчення на стор. 3)

Сьогодні...

(Закінчення зі стор. 2)

Верховної Ради Олександер Мороз. На комуністично-соціялістичній антидержавній демонстрації в річницю прийняття Конституції відновленої держави О. Мороз рішучо заявив, що депутати ВР пропозицію Президента не підтримують і закликав 5-тисячну українофобну юрбу голосувати за „лівими" під час чергових виборів у березні 1998 року. Такий відгук О. Мороза на конструктивну пропозицію Президента Л. Кучми згодою і добром не віщує. Глава держави змушений всіми можливими заходами і зусиллям переконати дві-третини національно-демократичних і змінливих депутатів Верховної Ради, що в інтересі їх самих і народу є імперативом продовжити каденцію парляменту на один рік для більш творчого законодавства економічно-соціяльних реформ, без яких годі вийти з господарської кризи.

У зовнішній сфері на довшу мету також без перспектив. Покищо на овиді не видно світанку. Виглядає, що Вашінгтон отримав „погодженість" Москви на поширення НАТО на схід за рахунок України. На пропозицію Франції, Італії, Німеччини й інших шести членів Північно-Атлантійського Союзу включити в НАТО в додатку до Чехії, Польщі, Мадярщини і Румунію та Словенію — Адміністрація Билла Клінтона рішучо зареагувала негативно. Мовляв, двері в оборонний Союз лишаються відкритими, але тепер консенсус прийняття є тільки для трьох нових членів.

Не треба тут бути „науковцем ракет космосу", щоб збагнути, що властиво йдеться не так про допущення до НАТО Словенії і Румунії, але „камені преткновення" між Вашінгтоном і Москвою є Україна, країни Балтики та й інші колишні республіки Совєтського Союзу, які стали вільними і незалежними від Москви. Якщо б Румунія і Словенія стали членами НАТО разом з Чехією, Польщею та Мадярщиною — черговими кандидатами можуть стати балтійські держави та Україна. На вимогу Москви Вашінгтон міг погодитися із Борисом Єльциним — „слов'янським Лінкольном" —, що колишні республіки Совєтського Союзу до НАТО не будуть запрошені і тому така рішуча відмова Румунії і Словенії.

На таку прикру політики подвійних стандартів вказує і журналіст Джим Гоагланд у статті п. з. „Диктат із Вашінгтону", „Вашінгтон Пост" з 25-го червня 1997 року. В статті на тему поширення НАТО автор, між іншим, пише, що не можна оскаржувати Чехію, Польщу і Мадярщину за їхню згоду на запрошення їх до НАТО економічно й мілітарно сильними державами Заходу. Нові члени реклямуватимуть їхню стабільність, одобрену НАТО Союзом, для капіталовкладів західніх інвесторів у Центральну Европу, поглиблючи прогалину між ними (новими членами НАТО) та Румунією, Болгарією й іншими країнами Центрально-Східньої Европи. Така ситуація накреслює може тимчасово нову лінію поділу між колишніми поневоленими народами, котрі страждали однаково під совєтсько-російським пануванням.

Ба, щогірше — продовжує автор — Адміністрація Билла Клінтона не погоджується на публічну і чесну дискусію щодо можливого наслідку нового поділу Центрально-Східньої Европи. Вашінгтон навіть не згідний відповісти на питання самого існування новопосталих незалежних держав, крім невиразних обіцянок щодо майбутнього поширення НАТО, включаючи країни Балтики, України та інші самостійні держави, колишні совєтські республіки. Уряд ЗСА буде змушений відповісти на повищі й інші питання в Сенаті ЗСА, коли прийде на порядок дня справа змін альянсу НАТО та відповідальности Америки в Европі. Мадрид буде тільки початком великих дебат, а не їхнім кінцем.

Постійна загроза від північного сусіда та політика подвійних стандартів союзних держав Заходу спонукає вільну незалежну українську державу до формування власної міжнародної оборонної системи, економічного і оборонного альянсу з ближчими і дальшими сусідніми державами в аналогічній геополітичній ситуації.

Жак Шеремецінський

(Закінчення зі стор. 2)

змогу заможному селянству розвивати своє господарство, а крамарям — мати змогу вільно продавати свої товари. Українці не співчували й державній політиці щодо індустріялізації. На їхню думку, спершу треба було кинути всі кошти на поліпшення сільського господарства, а тоді вже звернути увагу на важку індустрію.

Йому пришили участь у контрреволюційній організації. 21-го березня 1932 року судова трійка при колегії ҐПУ УССР ухвалила йому вирок на трирічне ув'язнення у концтаборі. Коли й за яких обставин скінчив він свій земний шлях — невідомо. Доля Жака Шеремецінського — типова рядовому українському працівникові.

З В Е Р Н Е Н Н Я

СЕРЕДОВИЩЕ УГВР

— *підготовляє* —

в Києві у співпраці з НАТАЛІЄЮ ОСЬМАК

ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ФІЛЬМ

про життя і діяльність президента УГВР

КИРИЛА ОСЬМАКА

Колишні члени визвольного підпілля та вояки УПА зложили частину грошей на продукцію цього фільму, одначе ще потрібно фінансів на закінчення фільму. Цією дорогою Президія Середовища УГВР звертається до громадянства з просьбою допомогти завершити фінансування цього фільму. Проситься виписувати чеки на "Relief Fund for Ukrainian Culture" та висилати на

UHVR Press Service, P.O. Box 630, Cooper Sta.
New York, N.Y. 10276

ДРУГА ЛИСТА ПОЖЕРТВ НА ЛЬВІВСЬКУ БІБЛІОТЕКУ ім. СТЕФАНИКА

ОДЕРЖАНА ДО ЧЕРВНЯ 1997 РОКУ

Підвербецький Андрій — 1,000 дол., Кредитова Кооператива Самопоміч в Чикаго — 600 дол. По 500 дол.: Кунинський Микола і Надя, Тхір Василь і Олена, Комітет Допомоги Україні, Відділ в Миш. По 250 дол.: Біланюк Олекса і Ларисса, Чорнобіль Роман і Анна, Процюк Олена; по 200 дол.: д-р Марія Фішер-Слиж, д-р Богдан і Йоганна Целевич, Кооп. Дністер. Дзюба Корнель і Емілія — 120 дол., Тимяк С. М. і Марія — 115 дол. По 100 дол.: Т-во Укр.-Амер. Сеньйорів з Дженкінтавн, Па., Костинюк Григорій і Лідія, д-р Крупа Теодозій і Любомира, д-р Прокоп Мирослав і Люба, Бараник Іван Укр. Братство, Стефанюк Роман і Клявдія, Панкевич Порфірій і Тамара, Мельничук Аскольд, Мороз Ольга, Березовський Ярослав, Лаврович Ірина, Укр. Сен. Чикаго, Кулинич Мирослав і Зеновія, Клос Володимир і Іванна, д-р Рожанковський Ярослав і Софія, Ґалаґан Борис, Коренець Микола, Укр.-Кан. Ветерани із Тандер Бей, Відділ 10 — УНС. Лучканич Іван — 60 дол. По 50 дол.: Романів Володимир і Дзвінка, Коропецький Іван і Наталія, Недовіз Дмитро, д-р Шебунчак Богдан і д-р Софія, Слюсарчук Юрій і Авра, Калинич Любомир, Андрушків Софія, Маселко Роман і Оксана, Марущак Василь, Ґородиський Орест і Дарія, д-р Попович Петро, Чипак Ярослав і Ольга, Балабан Остап і Урсуля, Бабій Стефанія в пам'ять Петра Бабія, Репета Люба, Логінський Орест. По 35 дол.: Дзюба Петро і Христина, Банчик Надія, 30 дол. — Барицький Микола. По 25 дол.: Мілянич Микола, Кокорудз Мелянія і Левицька Марта, Козак Богдан і Іванна, Вятик Я. і Н., Чайківський Зенон і Людмила, Штойко Володимир і Жоржет, Курчак Микола і Славко, Цегельський Юрій, Хомин Михайло і Олена, Ґоляш Степан і Надія, Пришляк Ярослав, Шилькевич Степан, Мишковський М. По 20 дол.: Мельник О. і Климишин М. 10 дол. — Бард П.

**УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, 388 ВІДДІЛ
БЕЙ ГАРБОР, ФЛА.**

**СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА БІБЛІОТЕКУ
ІМ. ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА У ЛЬВОВІ**

Андрій і Люба Маринюк	$ 100
Об'єднання Жінок ОЧСУ	100
д-р Юрій Тершаковець	100
Омелян і Наталія Татунчак	50
о. Михайло й Юлія Добош	50
Михайло й Ольга Ковальчук	50
Любомир й Ірина Трач	50
Богдан і Єва Лужняк	50
Ліда і Володимир Гладкі	50
д-р Едвард і Дарія Жарські	50
17-ий Відділ СУА в Маямі	
в пам'ять Еви Сташків	50
інж. Борис Дурбак	25
Дмитро Таращук	25
Петро Матичак	20
Богдан і Наталія Перфецькі	20
Володимир Баран	20
Іван Іваськевич	20
Мирон і Оксана Качкинович	20
Франко і Тамара Гурин	10
Разом	**$ 860**

Програма...

(Закінчення зі стор. 1)

ми пройшло більше як два роки, а як пояснює Л. Н. Клейтон, українські організації не відгукнулися, незважаючи на те, що в рамках програми лежить також безплатний вишкіл, як розшукувати в архівах інформації, безплатна публікація та платна часова праця для людини із знанням української і англійської мов, яка б допомогла зібрати потрібні інформації про діяльність українців та їх-ніх організацій на терені Ню Йорку і повіту Весчестер.

Якось не подала інформацій головна архіварка, чи заклик, поміщений у „Свободі" в 1994 році, в якому, крім повідомлення про програму, просили прийти на перші сходини Дорадчого комітету української громади знайшов відгук, чи так, як цим разом, ніхто не появився. Але Л. Н. Клейтон показує мені довгий список українських організацій Ню Йорку, який є в неї, тільки немає людини, щоб зібрала про них інформації так усні, як і з архівів, які в кожній із тих організацій напевно існують.

Л. Н. Клейтон старається вияснити мені самозрозумілу істину, що інформації про українську спадщину потрібні для сьогоднішних та майбутніх дослідників етнічних груп в Ню Йорку, студентів та істориків, але для мене цілий час нашої розмови залишається невиясненим питанням, чому українські організації так байдуже поставилися до цієї справи.

Архіварка стверджує спокійно, що це останній рік, в якому вона може вести цю програму для українців, і якщо не знайдеться охоча людина, яка на короткий час, двох-трьох місяців, згодиться допомогти, і то за винагородою в зібранні матеріялів про українські організації та життя укра-їнців в Ню Йорку „Метро" підбере іншу етнічну групу. Вона інформує, що так від корейців, як і арабів дістала повну співпрацю, а тим потрібні для бібліотек інформації, на що вказує газетка „Метро", якої числа мені передає.

Я отримую також примірник зголошення для праці дорадника чи помічника для головного архіваря із української спільноти, в якому точно подані вимоги для цієї праці та інші інформації, як також взірець анкети для розшуків серед українських організацій.

Точна, чепурно видана брошурка англійською та українською мовою про Програму документальної спадщини в декількох примірниках також знаходиться у моїй журналістичній течці. У брошурці інформації про програму, як теж точні адреси до кого звертатися. Чи непростиму апатію української громади до цього проєкту, про яку ми вже писали в нашому щоденнику з датою 13-го червня можна буде якось сколихнути та побороти — покаже реакція читачів „Свободи" на цей короткий інформативний репортаж. Час наглить, і Л. Н. Клейтон готова стратити зовсім надію на співпрацю українських мешканців Ню Йорку. Додаткові інформації про програму можна дістати від головної архіварки: La Nina M. Clayton, Regional Archivist, New York Metropolitan Reference and Research Library Agency (METRO) 57 East 11th Street, 4th Floor, New York, N. Y. 10003, Tel. (212)228-2320. Fax (212) 228-2598 e-mailt clayton@ metgate, metro,org

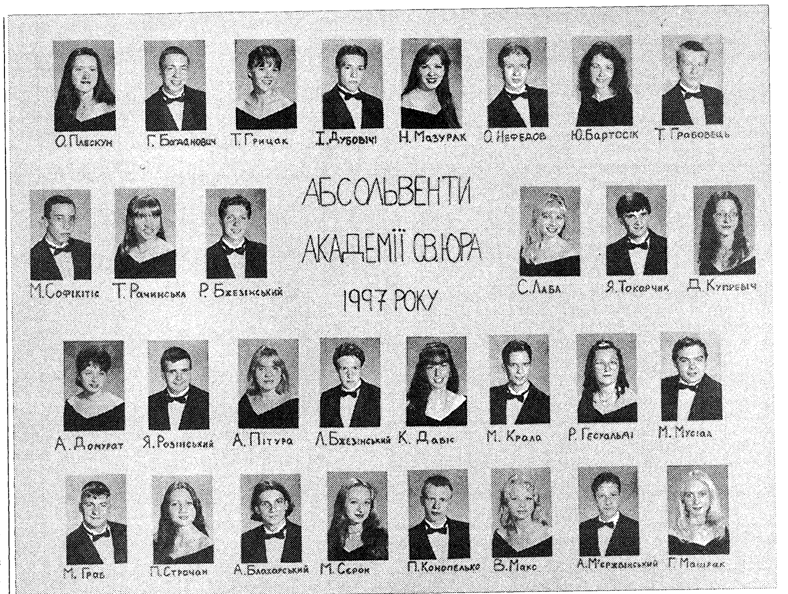
Примарсення...

(Закінчення зі стор. 1)

витримати кілька місяців на поверхні Марса.

Приглядаючись першим кольоровим знімкам поверхні Марса з фотоапарату „Петфайндера", науковці мали можливість вперше докладніше побачити справжній вигляд поверхні та ближче приглянутись цій червоній плянеті, котра, за переданими даними, мусіла перетривати велику кількість повеней.

Головним завданням цієї американської програми в наступних десяти роках є докладніше дослідити плянету Марс і дізнатися, чи там будь-коли існувало життя.

Святкування на цвинтарі св. Духа

Гемптонбурґ, Н. Й. (Р. Голіят). — Тут, на українському католицькому цвинтарі св. Духа, кожного року, під час другої неділі в червні, священики відправляють Панахиди, в наміренні тут спочилих осіб.

Цього року, в неділю, 8-го червня, о год. 2-ій пополудні, перед маєстатичним Хрестом-пам'ятником, на якому вирізьблені імена особистостей України, виконані за мистецькими рисунками Петра Андрусіва, Владика Василь Лостен, в асисті чисельних отців, разом відправили Парастас, в наміренні тут спочилих мирян.

Відтак, о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, генеральний вікарій Української Католицької Церкви стемфордської дієцезії, у своїй проповіді згадав, що на тому цвинтарі спочиває Митрополит Йосиф Шмондюк, ревні працьовиті священики, ряд гробів священиків-монахів, що місіями переорали ниву наших парафій в Америці. Вони спочивають тут, по житті священичої праці, між своїми вірними, яких вони обслуговували. Проповідник звернув увагу, що ми з гідністю ховаємо своїх покійних, ставимо пам'ятники в тіні цього величавого Хреста, де закарбовані світлі події нашої історії, де різьблені постаті геройського подвигу зберегти народ, зберегти спадщину, зберегти пошану відданим синам і донькам нашого народу. На цьому цвинтарі пам'ятник прем'єра Юліяна Ревая, могила єпископа, священиків, мирян і пам'ятник ОУН-УПА. А при кінці своєї проповіді о. Пащак пригадав, що, хто прийде на цвинтар св. Духа і погляне на ті пам'ятники християнського похоронення, пошани й віри в майбутнє життя, той відповість: „Тут поховані люди, які повертають до Бога по свою заслужену нагороду". Відтак Владика Лостен і о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, посвятили пам'ятник на гробі св. п. Юліяна Ревая, при участі чисельних осіб.

Юліян Ревай на терені Америки брав активну участь в українському громадському й політичному житті нашої громади. Він був голово української Федеральної Кредитової Кооперативи в Ню Йорку, директором канцелярії Українського Конґресового Комітету Америки, головою канцелярії Комітету будови пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінґтоні, головою Карпатського Дослідного Центру, секретарем 4-го Відділу УНСоюзу і директором Українського Інституту Америки, де зустріла його несподівана і до сьогодні загадкова смерть.

Серед учасників посвячення пам'ятника були особи, що співпрацювали з покійним, а це: Уляна Дячук — голова УНСоюзу з чоловіком, д-р Осип Данко, інж. Остап Балабан, д-р Іван Сєрант, д-р Іван Флис, Василь Лепцан і інші. Після посвячення Владика Василь Лостен і о. Патрикій Пащак перейшли до величавого пам'ятника ОУН - УПА і там відправили Панахиду за спочилих тут колишніх воїнів УПА. Відтак слово про своїх друзів виголосив Богдан Ковалик. У цьому святкуванні участь брали члени Т-ва Вояків УПА ім. ген. хорунжого Романа Шухевича — Тараса Чупринки, члени Об'єднання Вояків УПА, члени Другої Дивізії Української Національної Армії і члени ООЧСУ з прапорами.

Капелян УПА о. Богдан Карась посвятив пам'ятник на гробі Миколи Грицков'яна, колишнього голови Управи Вояків УПА. До пізнього пополудня священики з парафій Ню Йорк й околиць відправляли Панахиди на гробах спочилих тут вірних нашої Церкви. Гарна погода сприяла великому числу присутніх вірних.

Владика Василь Г. Лостен і о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, відправляють Панахиду біля пам'ятника ОУН-УПА.

(Світлив: Роман Голіят)

Пам'ятник на гробі св. п. Юліяна Ревая.

РОСІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Боріс Єльцин минулої середи, 2-го липня, звільнив від обов'язків свого міністра юстиції з приводу виявленого останнім часом скандалу — відеострічки, на котрій, згідно з твердженнями бульварних часописів, схоплено міністра юстиції Валентина Ковальова в купальні мафії у товаристві нагих жінок. В. Ковальов каже, що все це неправда, а відеострічка зумисне сфабрикована, щоб його очорнити. Тепер засоби масової інформації намагаються відкрити таємницю, хто і чому сфабрикував цей наклеп на міністра юстиції.

***Вступайте в члени
Українського Народного Союзу!***

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ — НЮ ЙОРК
ділиться зі своїм членством сумною вісткою, що 28-го червня 1997 р. в Ню Йорку упокоївся в Бозі

бл. п.

ДАНИЛО КАРПА

**нар. 1913 р. у Львові
довголітній та вельми заслужений член Клюбу.**

ПОХОРОНЕНО покійного із церкви св. Юра 1-го липня на цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Глибокий вислів співчуття братам покійного та щиру подяку численним учасникам у похоронах складає

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ

Вічна йому пам'ять!

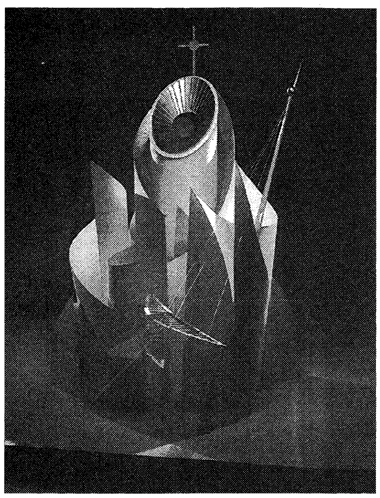
В Коломиї буде новий катедральний собор

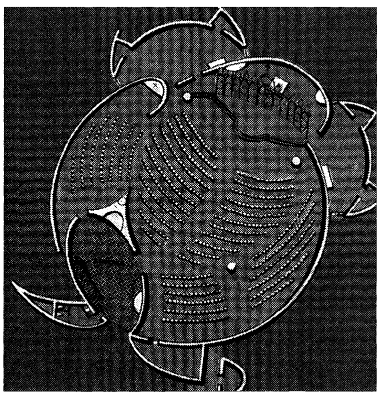
Про будівництво нового храму оголосив у своєму слові до вірних Єпископ Коломийсько-Чернівецької Епархії Української Греко-Католицької Церкви Павло Василик. Він назвав проєкт майбутнього собору виявом української віри та творчости, що пролунає широко по всій Україні.

Автором проєкту є філядельфійський архітект Зенон Мазуркевич, з креслень та плянів якого постали такі споруди, як церква св. Йосифа в Чикаго, церква св. Михаїла в Балтиморі, монастир Отців Василіян в Глен Ков та інші. Він багато подорожував Україною, придивляючись до її нових будівель і студіюючи ті, що перейшли до українців у спадок від їх предків. Був у Києві, Черкасах, Коломиї, Івано-Франківському, Львові — містах, багатих на церковні споруди, нові і давні храми. Дивлячись на теперішню церковну архітектуру України, відчув у ній брак чогось... На думку прийшли слова зі Святого Письма: „На початку була порожнеча і Бог почав ділати".

Сучасний український архітектурний дизайн запозичує старі форми і додає його до стандартних плянів, або переплітає форми, що постали в різні історичні епохи. Такі споруди, а зокрема церковні, позначені браком інспірації і „оперті" більше на пам'ять і на традицію, ніж на інтуїцію та творчий пошук.

Доба радянського тоталітаризму відбилася і на українській архітектурі. Сміливість і неординарність рідко толерувалися і в архітектурній царині, яка була під повною партійною і державною контролею. Цю ділянку практикували колективно — в групах, асоціяціях і спілках. Жодний архітект не працював сам. Колективне зусилля народжувало нудний і всеузагальнюючий радянський стиль.

На світлинах: проєкт зовнішнього вигляду храму; внутрішній вигляд (вид зверху).

Архітектура є частиною ширшого, культурного і політичного довкілля, і будь-які спроби відокремити її від культури приведуть до посередництва, до одноманітної статистичної репрезентації житла, яким була радянська архітектура.

Нова катедра в Коломиї буде чимось зовсім іншим — виявом сміливої спонтанности. Це — рішуче модерна, авангардова споруда, виконана зі сталі, скла, акрилікової маси та інших матеріялів сучасного будівництва. Вона вміщуватиме понад тисячу вірних.

Така і подібні споруди можуть стати символом свободи вибору в мистецтві та демократичности суспільств. Така будова промовлятиме іншою мовою, яка захоплює почуття і інтелект, кидаючи виклик самозадоволеному традиціоналізмові.

Споруда собору не пнеться до універсальности, але апелює до національного та культурно спорідненого. Вона перевинаходить та відзначає особливу ідею українського храму, який завжди був по своєму унікальним. Ця будова утверджує себе сама і слідує лише своїм правилам естетики, виконуючи водночас усі традиційні літургійні завдання. Вона спроєктована так, щоб дотикатися більшої колективної підсвідомости тих, що моляться в ній. Ця катедра має енергію і силу провісника воскресіння. Вона затримує увагу і родить думку. Вона провадить поза буденне і загострює чуття. Вона запалює уяву та промовляє до інтелекту. Функціонуючи, як будь-яка церква, вона готова зустріти сьогоденні всезростаючі завдання задоволення емоційних, психологічних, духовних та інтелектуальних потреб людей.

Хоч і монументальна за своїм маштабом, ця будівля знайде привітне місце в Коломиї як джерело подиву й зачарування. Храм, який запроєктував Зенон Мазуркевич, буде надихати духовість, що будитиме розвиток, зміни. Його будівництво, віриться, допоможе також заповнити ту прогалину, що є в українській архітектурі сьогодні.

Н. Н.

Андрій Гарасевич

(1917-1947)

„І туга, наче ржа, що
їсть залізо,
І небо-оливо... Чужинна
самота."
А. Гарасевич

У зв'язку з близькою 80-ою річницею народження і 50-ою річницею смерти поета, піяніста й альпініста Андрія Гарасевича згадалися мені деякі епізоди з його життя.

Студентська громада Праги 1944-45 років, хоч невелика, була дуже рухлива. Щотижня відбувалися там доповіді запрошених гостей або й самих студентів. Хоча свого хору не мала, багато студентів співало в хорі, яким диригувала Степанида Русіневич-Щуровська, колишня асистентка Олександра Кошиця. Було справжньою насолодою співати в цьому хорі, який справді співав. Одним з чільних членів празької студентської громади був Андрій Гарасевич.

Ми сиділи на скелі серед зеленого весняного лісу, а в долині під нами розляглося чеське село. Ми — це група студентів, яка вирішила мандрувати околицями Праги. Всі були старші за мене, виховані, а то й народжені в Чехословаччині. Найстаршому з нас, Андрієві Гарасевичеві, йшов 27-ий рік і він мені, щойно по львівській матурі, видавався прямо стариком.

Дивлячись на чеське село, я порівнювала його з нашими. Тут все було під червоною черепицею, все, навіть господарські будинки, електрифіковане. І мені згадалося одне наше село над Дністром, куди я випадково виїхала з батьками в ранньому дитинстві й, побачивши вперше курні хати, злякалася, що вони горять. Заховане серед лі-сів і левад село з поетичною назвою Цвітова, здавалося, застрягло в минулому столітті. Проте, затямилося мені своєю архаїчністю, буйною, непорочною зеленню, морем квітів і співом птаства в дністрових очеретах. А тут все вигідне, модерне й — нецікаве.

Андрій був добрим піяністом, мав надзвичайний слух, може й абсолютний, чудову музичну пам'ять, глибину твору й руку, що охоплювала понад октаву.

Народився Андрій Гарасевич у Львові 13 серпня 1917 року. На четвертому році життя переїхав з батьками Софією з Крвавичів і Михайлом Гарасевичами на Закарпаття до Рахова, потім до Хусту, вкінці до Ужгороду, де в 1936 році закінчив гімназію. В 1937 році почав студії права на Карловому університеті в Празі. Та сухі параграфи його цілком не цікавили і він зовсім віддався музиці, вивчаючи гру на фортепіяно у своєї тітки, відомої піяністки Софії Дністрянської. Але, перейшовши на славістику, музику занедбав. Тепер саме закінчував студії, писав докторську працю про Євгена Маланюка, яким захоплювався, бо й сам був здібним поетом. Вірші й нариси почав писати ще в Хусті, друкував їх з 1935 року в Ужгороді, а потім у журналах і часописах Львова. Був під впливом поета Олега Ольжича та літературознавця Михайла Мухина. У 1941 році вийшла перша збірка А. Гарасевича „Сонети", які, хоч щирі й повні захоплення, виявляють ще багато декляративности й патріотичного патосу. Великим кроком вперед став цикль „Стара Прага" (1941-45), навіяний містикою й романтикою цього древнього міста.

Андрій був закарпатським пластуном, а я, відбувши ряд пластових таборів, знала ті самі, що й він, пластові пісні, тож, мандруючи, ми співали. Як потепліло, ціла група їздила „парнічком" (як чехи називали корабель, що плавав по Велтаві) купатися до Ярова. Ми кидалися на хвилі, які залишав корабель, перепливали Велтаву. Андрій читав свої вірші й нариси, розповідав, як під час переїзду з Закарпаття до Праги служниця спалила його повість „Рахів", як „непотрібні папери".

У 1945 році Андрій опинився в Пільзні й там я його застала. Потім доля кинула нас до табору в Карльсфельді під Мюнхеном, де я зустрілася зі своїми ровесниками, товаришками й товаришами ще зі Львова, а Андрій блукав по лісі, писав вірші й виглядав загубленим. Чи встиг він закінчити славістичні студії в Празі, не знаю, але докторської дисертації, мабуть, не оборонив і тепер цього не міг зробити на Мюнхенськім університеті. Весною 1946 року табір у Карльсфельді зліквідували й Андрій з батьками був у групі, яка поїхала до Берхтесґадену, так, як мої батьки і я. Тоді почалося Андрієве зацікавлення альпіністикою. В цих виправах я участи не брала, здебільша перебуваючи в Мюнхені, де студіювала.

В 1947 році на святі 22 Січня Андрій прекрасно деклямував „Балляду про побратима" Леоніда Мосендза. Мої батьки і я пішли йому поґратулювати. Тоді й на думку нам не приходило, що говоримо з Андрієм востаннє.

24-го липня 1947 року рознісся по Берхтесґадені зловіщий гул сирен. Це означало, що хтось убився в горах. А потім прийшла жахлива вістка, що це Андрій упав з гори Вацман у провалля. Так напередодні своїх 30-их уродин загинула цікава, многогранна талановита індивідуальність, не осягнувши свого повного потенціялу. Поховали Андрія Гарасевича біля німецької церковці в Берхтесґадені й роз'їхалися хто куди. Старенькі батьки подалися за океан без єдиного сина...

Що сталося з невиданою творчою спадщиною Андрія Гарасевича, серед якої були новелі „Аппасіоната" про Бетговена й „Очарована душа" про Сервантеса, нарис „Все вище", спогад про друга юнацьких років Олексу Властова, закатованого мадярами в Хусті в 1939 році, а теж праця про Євгена Маланюка — невідомо. Тому треба оцінити почин куреня старших пластунів „Сіроманці", які видали зібрані поезії Андрія Гарасевича, свого патрона, книжкою „До вершин", зберігши їх для нашої літератури. Останній вірш у збірці, це наче передчуття власної смерти закінчується рядками:

„Я не сам... Біля
мене камінь,
Мій єдиний,
незламний друг."

Міра Гармаш

У СЕРЕДУ, 2-ГО ЛИПНЯ, у власному помешкані в Беверлі Гіллс, у Каліфорнії, помер світової слави американський фільмовий актор Джеймс Стюарт. Згідно з повідомленням, він помер від згусту крови в легенях, проживши 89 років. Народився Джеймс Мейтланд Стюарт 20-го травня 1908 року в містечку Індіяна у західній частині стейту Пенсильванія. Належав Дж. Стюарт до тієї рідкісної катеґорії талановитих фільмових акторів, що зуміли залишитися собою. Був зіркою понад 80 фільмів і здобув майже всі найвищі нагороди у різних ділянках своєї акторської кар'єри, в тому двох Оскарів. І правильно підкреслив президент Билл Клінтон, що зі смертю Дж. Стюарта, „Америка втратила національний скарб, тому що Дж. Стюарт був славним актором, джентельменом і патріотом".

В річницю смерти б. п. о. крилошанина В. Стебельського

Дня 25-го травня ц. р. проминула перша болюча річниця з дня смерти загально любленого і шанованого пароха-патріота о. крилошанина Василя Стебельського.

Глибока віра й любов до Господа зродила в юнака бажання посвятити себе Богові всеціло, сповняючи обов'язки священика. Шлях до цієї мети не був легкий. Велика сім'я молодого Василя і брак грошей все витворювало журбу, як заплатити за школу. Але із сильною вірою у Боже Провидіння навесні 1938 року Василь закінчив свої філософічно-теолоґічні студії в Духовній семінарії та Богословській Академії у Львові. Молодий о. Василь почув не тільки покликання служити Господу Богові, але також клич своєї поневоленої батьківщини — України. Тому, будучи ще юнаком, став членом ОУН у Збаражі, виконуючи різні завдання, згідно з любов'ю до Бога. За цю приналежність польська поліція арештувала його й перетерпів у тернопільській в'язниці від 1939 до 1941 року, тобто до приходу большевиків у Галичину.

Історія дальшого життя о. Василя подібна до історії багатьох українських священиків-патріотів, яким довелося поборювати різні труднощі й небезпеки Другої світової війни. Потрібно було б переповісти історію перебування о. Василя в парафіях на Лемківщині, в Австрії, включаючи капелянство для І Дивізії УНА, за відданість і жертвенну працю для якої Головна Управа Братства колишніх Вояків І УД УНА нагородила о. Василя медалею Архистрига Михаїла — і в кінці, в Америці — Джент, Майнирсвил, Ріденґ, де о. Василь зцементував українські громади в суцільну сім'ю навкруги Церкви, піднісши їх на високий рівень не тільки матеріяльний, а передусім релігійний, відновлюючи церкви, засновуючи релігійно-молитовні товариства й організації, всюди запроваджуючи єдність і гордість до українства й Української Католицької Церкви.

Отець Василь був активним парохом не тільки для „своїх", але взяв собі за завдання ширити знання про нашу церкву і народ поміж неукраїнцями; між іншим, був членом „Князів Колюмбуса", і був активним поза межами своєї парафії. Тому не диво, що кожна парафія, в якій о. Василь душпастирював, процвітала, ставала в ряди найкращих парафій у Філядельфійській архиепархії.

Треба підкреслити, що майбутнє УКЦ як цілости, невідступно вміщалось у серці й думці о. Василя. Тому й став членом священичого Товариства ім. св. Андрея, яке мало на меті прискорити встановлення Патріярхату УКЦ в стислій єдності з Римом. Боголюбивий о. Василь не знав половинчастости, і тому всеціло віддався священичим служінням, щасливому буттю своєї родини, забезпеченню будучности УКЦ в найбільш розвоєвій її структурі — себто в Українському Католицькому Патріярхаті. Особливо за старання в останньому, о. Василь знайшов признання в своїх духовних настоятелів й одержав з рук Патріярха Йосифа звання патріяршого крилошанина.

Отець Василь переступив поріг свого життя. І хоч своєю смертю приніс глибокий смуток своїй родині та цілій українській громаді, то із становища вічности душа о. Василя полинула до Господа Бога, до Царства Небесного, де одержить вічну нагороду за свої добрі діла, яких так багато. Оцих кілька рядків-роздумувань нехай будуть скромним посмертним подарунком всевідданому отцеві-патріотові в першу річницю його відходу у вічність. Нехай вічна пам'ять про нього залишиться поміж нами усіма назавжди.

М. Р.